

Toimintasuunnitelma 2010

Sitoumus Itämeren tilan parantamiseksi

- Turun ja Helsingin kaupungit tekivät kaupunginjohtajiensa henkilökohtaisesta aloitteesta kesäkuussa 2007 sitoumuksen toimenpiteistä Itämeren tilan parantamiseksi.
- Sitoumuksellaan kaupungit osoittivat huolestuneisuutensa Itämeren tilasta ja sen kehityksestä.
- Julkilausumassaan kaupungit sitoutuivat toteuttamaan sellaisia käytännön toimenpiteitä, joilla ne voivat vaikuttaa vesien tilaan paikallisesti ja koko Itämeren piirissä.
- Samalla kaupungit aloittivat haastekampanjan, jonka tarkoitus on kannustaa mahdollisimman moni muu organisaatio tekemään vastaavanlainen Itämeri-sitoumus.

Haastekampanja on otettu vastaan hyvin

- Haastetuista yli 20 % on vastaanottanut haasteen, ja vastanneista suomalaisista tahoista noin 50 % on toimittanut oman toimenpideohjelmansa
- Suomessa uusia haasteen vastaanottaneita tahoja olivat vuonna 2009 eräät suuryritykset, pk-yritykset, yhdistykset, oppilaitokset ja valtion- ja aluehallinnon toimijat
- Haaste on näkynyt julkisuudessa sekä suoraan että haastettujen organisaatioiden omien julkaisujen ja verkkosivujen kautta

Kaupunkien toimenpiteet 2010

Valokuva: Mika Lappalainen

Turun ja Helsingin toimenpiteet 2010

- Kaupunkien toimenpiteet:
  - 1) pistekuormituksen vähentäminen
  - 2) hajakuormituksen vähentäminen (maatalous ja hajakiinteistöt)
  - 3) pilaantuneiden sedimenttien ruoppaus
  - 4) laivaliikenteen ja veneilyn päästöjen vähentäminen
  - 5) kansainvälinen yhteistyö
  - 6) tutkimushankkeet ja Itämeri-professorin toiminta
  - 7) Saaristomeren Suojelurahaston toiminta
  - 8) tietoisuuden lisääminen Itämeren tilasta
- Vuonna 2010 Helsingin ja Turun toimenpiteet etenevät erillisten suunnitelmien mukaan
- Molempien kaupunkien hallintokunnille järjestetään seminaari, jossa käydään läpi toimenpiteiden tilanne ja tulevaisuuden toteutussuunnitelmat
- Helsingin toimenpiteiden toteutumisesta valmistuu amk-opinnäytetyö (Laurea)
- Itämerihaasteen vaikuttavuutta selvittävä opinnäytetyö valmistuu (Turun AMK)
- Keväällä julkistetaan kaupunkien oman toimenpideohjelman päivitetty versio ja seurataan uusien toimenpiteiden toteuttamista: mm. öljyntorjunta ja koulutoimi

Itämerihaaste Suomessa 2010

Haastekampanja 1/2

- Vuonna 2010 haasteeseen vastanneille järjestetään valtakunnallinen seminaari sekä viisi alueellista tapaamista
  - sisä-Suomi, Uusimaa, Kymenlaakso, Varsinais-Suomi ja Satakunta
- Haasteeseen vastanneille toteutetaan kysely toimenpiteiden toteutumisen tilanteesta amk-opinnäytetyönä
- Kontaktoidaan ne haasteeseen vastanneet, jotka eivät ole vielä tehneet toimenpideohjelmia
- Haastetaan uusia tahoja, mm.
  - pk-yritykset yrittäjäjärjestöjen ja hankkeiden kautta
  - kouluja kuntien opetustoimen kautta ja BMOL:n koordinoiman Itämeren oppimispolku -hankkeen kautta
- Kehitetään oma palkitsemisjärjestelmä/tunnustus haastetoimijoille, joka julkistetaan syksyn haasteseminaarissa

Haastekampanja 2/2: Viestintä

- Itämerihaaste-julkaisujen kaikista kieliversioista otetaan tarpeen mukaan lisäpainoksia
- Koordinaattorit pitävät säännöllisesti yhteyttä haasteeseen vastanneiden tahojen kanssa ja osallistuvat tarpeen mukaan muiden toimijoiden järjestämiin Itämeri-aiheisiin tapahtumiin
- Haasteen nettisivuja kehitetään ja ne pidetään ajantasaisina
  - toteutetaan sivu-uudistus (uusi julkaisujärjestelmä, ilmeen virkistys)
  - nettisivuilla esitellään haastetoimijoita haastatteluin
  - pyritään hyödyntämään paremmin sosiaalisia medioita

Kansainvälinen Itämerihaaste 2010

Valokuva: Niko Soveri

Kansainvälisen ulottuvuuden tavoitteet

- Itämerihaaste on tunnustettu Suomessa ja kansainvälisesti hyväksi toimintatavaksi
- Viidestä eri Itämeren ympärysvaltiosta on kaupunkeja ja kaupunkiliittoja sitoutuneena kansainväliseen Itämerihaaste-yhteistyöhön
- Itämerihaastetta on tuotu yhä voimakkaammin esille ja tunnetummaksi kv-ympäristössä
- Itämerihaaste on osallistunut ja tukenut aktiivisesti myös muita Itämeri-hankkeita
- Edistetään kansainvälistä Itämeri-teemaista korkeakoulu-yhteistyötä

Baltic Sea Challenge: toiminta 2010

- Järjestetään 9.2.2010 John Nurmisen Säätiön kanssa haasteeseen vastanneille kaupungeille, alueen vesilaitoksille ja satamille verkostoitumistilaisuus rahoittajien kanssa
- Tuetaan kansainvälisten Itämerihaaste-kaupunkien Itämeri-yhteistyötä
- Jos Central Baltic -rahoitus saadaan, Cities for a Healthier Sea -hanke käynnistyy
- Selvitetään kansainvälisen teemaseminaarin järjestämismahdollisuutta
- Kansainvälisen yhteistyön tehostamiseksi ollaan mukana valmistelemassa Tukholman sataman johdolla satamapainotteista hanketta
- Newsletteriä julkaistaan 2 numeroa: hajakuormitus, pilaantuneet sedimentit
- Suomen Kuntaliiton ja haasteessa mukana olevien maakuntaliittojen kautta edistetään haasteen kansainvälistä etenemistä
- Haaste näkyy kansainvälisessä mediassa ja kansainvälisissä tapahtumissa
- BaltMet- ja UBC-verkostoja hyödynnetään Itämerihaasteen levittämiseksi ja näkyvyyden lisäämiseksi

Tilaisuudet ja tapahtumat

Itämerihaaste järjestää 2010 itse seuraavat tilaisuudet

- Kansainvälinen tapaaminen kv-kaupungeille, vesilaitoksille ja satamille (9.2.2010)
- Mahdollisesti kansainvälinen teemaseminaari
- Syksyllä valtakunnallinen Itämerihaasteseminaari, jossa tarkastellaan Turun ja Helsingin sekä haasteeseen vastanneiden tahojen toimenpideohjelmien tilannetta
- Viisi alueellista tapaamista Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla, Satakunnassa, Kymenlaaksossa ja sisä-Suomessa
- Helsingissä ja Turussa hallintokuntien yhteiset seminaarit omien toimenpiteiden tilanteesta

Itämerihaasteen näkyvyys 2010 muissa tilaisuuksissa, mm.

- 12.-21.2.2010 Helsingin kansainväliset venemessut (Vene 10 Båt)
- 13.-16.4.2010 meriteknologian Seatec 10
- 20.-21.5. kolmas kansallinen Itämeri-foorumi Turussa
- 22.5. Satamassa tavataan/European Maritime Day ja Vesiliikennepäivä
- jne.

Viestintätoimet kootusti 2010

- Verkkosivujen kehittäminen, mm. sosiaaliset mediat
- Kaupunkien virastoseminaarien ja toimenpidetilanteen tiedotus
- Neljäs Itämerihaasteseminaari (syksy 2010) ja sen viestintä
- Haastejulkaisun lisänä jaettavan englanninkielisen uutislehtisen toimitus (kaksi numeroa, keväällä ja syksyllä)
- Sähköpostitiedottaminen haasteeseen vastanneille
- Mediatiedotteet ja tiedotustilaisuudet tilannekohtaisesti
- Ohjausryhmän sisäisen tiedottamisen koordinointi
- Osallistuminen Itämeri-aiheisiin tapahtumiin tarpeen mukaan
- Itämerihaasteen materiaalien toimittaminen myös muihin tilaisuuksiin ja tapahtumiin

Haasteen organisointi

Ohjausryhmä ja koordinaattorit

- Itämerihaasteen toteutusta ja viestintää suunnittelee ja ohjaa ohjausryhmä. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa päättämään Itämerihaasteen kehittämisen linjauksista ja sopimaan käytännön toteutuksesta, vastuista ja työnjaosta.
- Turun ja Helsingin koordinaattorit seuraavat kaupungin omien toimenpiteiden toteutusta, osallistuvat toteutukseen tarvittavilta osin sekä raportoivat toimenpiteiden etenemisestä ja huolehtivat asian medianäkyvyydestä
- Koordinaattorit neuvovat haasteeseen vastanneita tahoja ja seuraavat niiden toimenpideohjelmien toteutusta, huolehtivat yhteistyöstä muiden Itämeri-toimijoiden kanssa sekä Itämerihaasteen viestinnästä ja medianäkyvyydestä

Lisätietoa:
www.itamerihaaste.net